

Overzicht zienswijzen

Kadernota VRU 2026

Veiligheidsregio
Utrecht

vru.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	Inhoud en opbouw notitie	3
1.2	Samenvatting zienswijzen	4
2	Zienswijzen per gemeente	6
2.1	Amersfoort	6
2.2	Baarn	6
2.3	Bunnik	6
2.4	Bunschoten	7
2.5	De Bilt	7
2.6	De Ronde Venen	8
2.7	Eemnes	8
2.8	Houten	10
2.9	IJsselstein	11
2.10	Leusden	12
2.11	Lopik	12
2.12	Montfoort	13
2.13	Nieuwegein	14
2.14	Oudewater	14
2.15	Renswoude	14
2.16	Rhenen	14
2.17	Soest	15
2.18	Stichtse Vecht	16
2.19	Utrecht	16
2.20	Utrechtse Heuvelrug	17
2.21	Veenendaal	19
2.22	Vijfheerenlanden	20
2.23	Wijk bij Duurstede	20
2.24	Woerden	21
2.25	Woudenberg	21
2.26	Zeist	22

1 Inleiding

1.1 Inhoud en opbouw notitie

Op 16 december 2024 zijn de gemeenten uitgenodigd om uiterlijk 10 maart 2025 een zienswijze op de kadernota 2026 te geven. Daarnaast konden zij, indien gewenst, reageren op de toekomstscenario's. In deze notitie zijn de zienswijzen van de gemeenten opgenomen. Paragraaf 1.2 biedt een samenvatting van de gemeentelijke standpunten en de belangrijkste trends. Hoofdstuk 2 geeft een overzicht van de zienswijzen per gemeente.

Status zienswijzen

Gemeente	Status zienswijze		Wel/geen zienswijze
	Concept	Definitief	
Amersfoort		1	wel
Baarn		1	wel
Bunnik		1	wel
Bunschoten		1	geen
De Bilt		1	wel
De Ronde Venen		1	wel
Eemnes		1	wel
Houten		1	wel
IJsselstein		1	wel
Leusden		1	geen
Lopik		1	wel
Montfoort		1	wel
Nieuwegein		1	wel
Oudewater		1	wel
Renswoude		1	geen
Rhenen		1	wel
Soest		1	wel
Stichtse Vecht		1	wel
Utrecht		1	wel
Utrechtse Heuvelrug		1	wel
Veenendaal		1	wel
Vijfheerenlanden		1	wel
Wijk bij Duurstede		1	wel
Woerden		1	geen
Woudenberg		1	wel
Zeist		1	wel
Totaal		26	

1.2 Samenvatting zienswijzen

Van alle gemeenten hebben we een definitieve reactie ontvangen. Vier gemeenten hebben aangegeven geen zienswijze in te dienen.

De gemeenten binnen de Veiligheidsregio Utrecht (VRU) hebben hun standpunten kenbaar gemaakt over de Kadernota VRU 2026. De meerderheid stemt in met de voorgestelde kaders, maar plaatst daarbij kanttekeningen met betrekking tot de financiële impact en de toekomstige kostenontwikkeling. Deze analyse biedt een overzicht van de gemeentelijke standpunten en de belangrijkste trends.

Waardering en steun voor zorgvuldige aanpak

Uit de zienswijzen blijkt dat gemeenten de inzet van de VRU waarderen. Er is brede steun voor de gekozen lijn om meer tijd te nemen voor de nadere uitwerking en bespreking van de toekomstscenario's, waarbij ook een nullijn-scenario wordt uitgewerkt.

Meerdere gemeenten benadrukken de gevolgen van het 'ravijnjaar' en de verslechterende financiële positie van lokale overheden. Er wordt gevraagd om rekening te houden met deze situatie. De VRU wordt daarom verzocht zeer terughoudend te zijn met het aanvragen van extra financiële middelen. Gemeenten zoals Nieuwegein en Veenendaal willen dat investeringen alleen plaatsvinden als ze kostendekkend zijn. Gemeenten verwachten dat de VRU bij het ontwikkelen van toekomstscenario's zowel de maatschappelijke als financiële gevolgen goed in beeld brengt. Er wordt gepleit voor een scenario waarbij de kosten minimaal stijgen ('nullijnsceario'). Gemeente Oudewater geeft aan dat structurele kosten structureel gefinancierd moeten worden, met als doel een kostendekkende financiering en het afbouwen van uitzonderingen.

Verzoek om bezuinigingssceario's

Naast het opstellen van de nullijn vraagt de gemeente De Bilt om een verdere uitwerking van een scenario waarin de nullijn zonder indexatie wordt toegepast. Een aantal gemeenten, waaronder Bunnik, Stichtse Vecht, Wijk bij Duurstede, Woudenberg, Eemnes, IJsselstein en Lopik, dringt aan op een aanvullend bezuinigingssceario, variërend van een generieke taakstelling tot een reductie van 3% tot 5% op de begroting. De gemeente Utrecht vraagt om een realistische inschatting van besparingsmogelijkheden. De gemeente De Ronde Venen, Houten en Montfoort vragen om een beperkte stijging of verlaging van de gemeentelijk bijdrage.

Systematiek prijsaanpassing

Een aantal gemeenten vraagt aandacht voor de gewijzigde indexeringsystematiek in het gemeentefonds. Gemeente Utrecht verzoekt om de systematiek direct te wijzigen. Een aantal andere gemeenten willen hierover in gesprek. Op advies van de adviescommissie bedrijfsvoering en financiën heeft het dagelijks bestuur opdracht gegeven om een gezamenlijke verkenning te starten naar een werkbare afstemming tussen de prijsaanpassingsystematiek van de VRU en de indexeringsystematiek van het gemeentefonds. De werkgroep met daarin zowel vertegenwoordigers van de gemeenten als de VRU moet een advies voorbereiden, zodat het bestuur uiteindelijk weloverwogen een besluit kan nemen over het al dan niet aanpassen van de systematiek en mogelijke beheersmaatregelen om eventuele risico's op te kunnen vangen.

Weerbaarheid en toekomstbestendigheid

In verschillende zienswijzen wordt gewezen op de toenemende veiligheidsrisico's en de noodzaak om daarop in te spelen. Er wordt gewezen op de noodzaak van een weerbare structuur die bestand is tegen toekomstige uitdagingen, zoals financiële druk of externe factoren. Het advies aan de VRU is om breder te denken bij scenario-ontwikkeling, en niet uitsluitend financiële variabelen te hanteren. Dit versterkt de weerbaarheid tegen onvoorspelbare omstandigheden zoals maatschappelijke verschuivingen of technologische ontwikkelingen.

Oproep tot integrale besluitvorming

In de zienswijzen is door meerdere gemeenten gevraagd om de besluitvorming over de toekomstscenario's synchroon te laten lopen met het dekkingsplan en de scenario's voor het beheer van de huisvesting, zodat de financiële consequenties integraal kunnen worden afgewogen. Daarnaast wordt het belang van vroegtijdige betrokkenheid van stakeholders bij de scenario-ontwikkeling onderstreept. Dit bevordert een breder draagvlak, zorgt voor een betere afstemming op toekomstige behoeften, maakt het mogelijk om meer gedragen en toekomstbestendige keuzes te maken, en stelt de VRU in staat een effectievere en veerkrachtigere koers uit te zetten.

2 Zienswijzen per gemeente

2.1 Amersfoort

De raad besluit:

1. als zienswijze op de Kadernota Veiligheidsregio Utrecht 2026, deze kadernota 2026 te ondersteunen en de VRU op te roepen om, conform de gedeelde financiële solidariteit die gemeenten en gemeenschappelijke regelingen hebben, bij de ontwikkeling van de toekomstscenario's rekening te houden met de financiële situatie van gemeenten;
2. als zienswijze op de geactualiseerde begroting 2025 Veiligheidsregio Utrecht de begroting te ondersteunen.

2.2 Baarn

Uw brief van 12 december 2024 over de Kaders begroting 2026 en geactualiseerde begroting 2025 VRU is behandeld in de gemeenteraad. De raad heeft in de vergadering van 19 februari 2025 jl. besloten om geen zienswijze in te dienen op de Kaders begroting 2026 en geactualiseerde begroting 2025 van de Veiligheidsregio Utrecht.

Wij zien dat de VRU de afgelopen jaren veel moeite heeft gedaan om extra kosten op te vangen binnen de begroting en bezuinigingen heeft gerealiseerd. Tegelijkertijd zien wij ook dat de regio groeit en dat wij te maken hebben met meer en grotere risico's. Ook al geeft de gemeenteraad van Baarn geen zienswijze mee aan de kaders voor de begroting 2025 willen wij nadrukkelijk aandacht vragen voor de financiële positie van gemeenten. Wij vragen de VRU scherp te blijven op de financiën en gaan ervanuit dat keuzes die het komende jaar voorgelegd en uitgewerkt worden binnen de begroting worden opgevangen.

2.3 Bunnik

Bij brief van 12 december 2024 heeft u ons uitgenodigd om een zienswijze te geven over de kaders begroting 2026 & geactualiseerde begroting 2025. Met deze zienswijze geeft de gemeente Bunnik haar reactie op de Kadernota 2026 van de Veiligheidsregio Utrecht (VRU).

Gezien de huidige financiële situatie van de gemeente, waarin wij genoodzaakt zijn substantiële bezuinigingen door te voeren, achten wij het onvermijdelijk dat ook de Veiligheidsregio Utrecht (VRU) haar uitgaven kritisch onder de loep neemt. De financiële middelen zijn als gevolg van het zogenoemde ravijnjaar beperkt, en wij zijn niet in staat aanvullende bijdragen te leveren.

Financiële aandachtspunten

Wij vinden het belangrijk dat de financiële bijdrage proportioneel blijft en in verhouding staat tot de omvang en risico's van de taken die de VRU uitvoert. Wij vragen nadrukkelijk aandacht voor manieren om binnen de huidige begroting van de VRU te bezuinigen.

Daarnaast onderschrijven wij de vijf bestuurlijke opdrachten van het algemeen bestuur die tijdens de Bestuursconferentie zijn besproken en zoals opgenomen in de bijlage van de Kadernota. We hebben hoge verwachtingen van de uitwerking van voornoemde bestuurlijke opdrachten. Hetzelfde geldt voor de aanvullende opdracht van het algemeen bestuur om een realistischer

toekomstscenario te ontwikkelen, waarbij wij u dringend verzoeken het krimp-scenario daarin te verwerken. Wij wachten de uitwerking van de vijf bestuurlijke opdrachten en het extra, realistischere toekomstscenario met grote belangstelling af. Gezien het voorgaande geven we dan nu ook geen reactie op de (ambtelijke) toekomstscenario's 'op orde' en 'op koers'.

Tegelijkertijd vinden wij het van belang dat de VRU transparant is over verwachte kostenstijgingen en risico's. Kostenbeheersing is daarbij essentieel. Wij vertrouwen erop dat de VRU hierin haar verantwoordelijkheid neemt en met zorgvuldige en haalbare bezuinigingsvoorstellen komt, zodat de veiligheid in de regio gewaarborgd blijft zonder onnodige financiële druk op de gemeente. Wij verwachten een concreet voorstel dat leidt tot een kostenvermindering van 3 tot 5%. Daarnaast verwachten we ook dat de risico's zoals opgenomen in de Kadernota, bijvoorbeeld de discussie rondom de Rijksbijdrage inzake de BDuR, betrokken worden.

Conclusie

Gezien de huidige financiële situatie, waarin aanzienlijke gemeentelijke bezuinigingen noodzakelijk zijn, verwachten wij een voorstel dat leidt tot een kostenvermindering van 3 tot 5%. We verwachten ook dat de VRU kritisch naar haar uitgaven kijkt en de vijf bestuurlijke opdrachten serieus uitwerkt evenals een realistisch toekomstscenario waarbij krimp ons inziens het uitgangspunt moet zijn.

2.4 Bunschoten

De VRU informeren dat er geen zienswijze wordt ingediend, omdat de stijging van de bijdrage in 2026 voortvloeit uit wettelijke ontwikkelingen. Hierbij vermelden dat wij de toekomstscenario's met grote belangstelling tegemoet zien en dat wij ervan uitgaan dat zowel de maatschappelijke als financiële consequenties in beeld worden gebracht, zodat er een gedegen keuze kan worden gemaakt. Tevens aandacht vragen voor onze brief die we in maart 2024 aan de VRU hebben verzonden met het verzoek om zeer terughoudend te zijn met het aanvragen van extra financiële middelen en met een open blik te kijken naar besparingsmogelijkheden en verdere efficiëntie.

2.5 De Bilt

In uw brief van 12 december 2024 verzoekt u gemeenten om een reactie te geven op de kadernota 2026. Op 18 februari 2025 hebben wij dit verzoek besproken.

Wij zijn ons ervan bewust dat de toename van de totale gemeentelijke bijdrage vanaf 2026 bestaat uit de reguliere technische toepassing van het financiële kader, met daarin de loon- en prijsaanpassing. Het algemeen bestuur heeft een reserve ingesteld die het mogelijk maakt om positieve rekeningresultaten in te zetten om incidentele verhogingen van de gemeentelijke bijdrage als gevolg van exogene factoren in de toekomst zoveel mogelijk te beperken. Echter vallen hier de loon- en prijsaanpassingen buiten. Elk jaar zien wij dat de loon- en prijsaanpassingen stijgen waardoor de totale gemeentelijke bijdrage alsnog omhoog gaat.

Door de "ravijnjaren" worden wij gedwongen om vergaande voorstellen voor te bereiden voor de begroting van 2026 en verder. In de aanbiedingsbrief bij de kadernota 2026 geeft u aan om toekomstscenario's uit te werken. Wij begrijpen dat de VRU voor grote uitdagingen staat. Echter zijn wij genooddaakt u te vragen eveneens ingrijpende keuzes te maken en tot een bezuiniging te

komen. Wij vragen u dan ook een vierde scenario toe te voegen, namelijk een scenario met als doel de nullijn te handhaven zonder indexatie toe te passen. Wij vragen elke gemeenschappelijke regeling waar wij deelnemer in zijn om bezuinigingen door te voeren. Uiteraard blijft het van belang om met elkaar in gesprek te blijven zodat de veiligheid niet in het geding komt.

Wij willen medewerkers, vrijwilligers en directie van de Veiligheidsregio Utrecht via u hartelijk bedanken voor uw inspanningen op het gebied van veiligheid en brandweezorg.

2.6 De Ronde Venen

Bij brief van 12 december 2024 heeft u ons de Kadernota 2026 en de geactualiseerde begroting 2025 toegezonden, met het verzoek hierop een zienswijze te geven. In de vergadering van 20 februari 2025 is dit besproken.

De Kadernota 2026 en de geactualiseerde begroting 2025 geven met de huidige kennis van zaken adequaat inzicht wat de te verwachten inkomsten en uitgaven zijn voor het jaar 2025 en 2026, waarbij ontwikkelingen en risico's geschetst zijn. De risico's en de kans daarop zijn, in vergelijking met voorgaande jaren, aanzienlijk toegenomen, waardoor ook een bijstelling van het weerstandsvermogen noodzakelijk is. Als raad gaan we ervan uit dat we bij relevante ontwikkelingen direct en actief worden geïnformeerd.

Er wordt een duidelijke procesbeschrijving geschreven welke stappen er gezet worden om de kosten als gevolg van nieuwe ontwikkelingen op te vangen gegeven de financiële druk op de gemeenten. Hierbij geldt als uitgangspunt altijd 'oud voor nieuw'. Mocht dit uitgangspunt niet genoeg ruimte bieden, dan geeft u ons voldoende gelegenheid om zienswijze te kunnen geven op voorgestelde wijzigingen. Het is verstandig om, in afwachting van de verdere bespreking van de toekomstscenario's, in de voorliggende Kadernota VRU 2026 (los van de autonome verhoging van € 122.000) geen verhoging van de gemeentelijke bijdrage op te nemen.

Met betrekking tot de toekomstscenario's vragen wij u ook uitwerkingen op te nemen die kunnen leiden tot een lagere gemeentelijke bijdrage aan de VRU. We vragen hierbij expliciet onderscheid te maken tussen wettelijke en niet-wettelijke taken. Om de toekomstscenario's effectiever en relevanter te maken, is het essentieel om stakeholders vroegtijdig te betrekken. Gemeenteraden, hulpdiensten, maatschappelijke organisaties, kennisinstellingen en burgers kunnen waardevolle perspectieven en ideeën aandragen. Door toekomstscenario's niet uitsluitend te baseren op financiële factoren, maar te ontwikkelen op basis van verschillende variabelen, kan de VRU een effectievere en veerkrachtigere koers presenteren. Hiermee worden gemeenteraden in staat gesteld een weloverwogen afweging te maken.

Voorts spreken wij onze wens uit om actief betrokken te worden bij de uitvoering van de bestuursagenda 2024-2027, de evaluatie van de Wet op de veiligheidsregio's en de ontwikkelingen op het gebied van de taakdifferentiatie: brandweer.

2.7 Eemnes

Op 12 december 2024 hebben wij van u de Kadernota 2026 Veiligheidsregio Utrecht voor een zienswijze ontvangen. Deze is in de raad van 25 februari 2025 behandeld. Hierbij ontvangt u onze

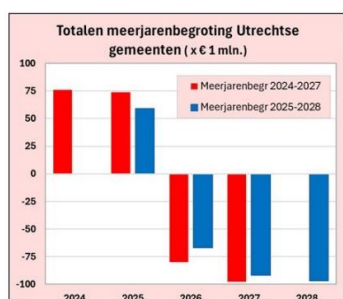

zienswijze. Wij hebben kennisgenomen van de inhoud van de kadernota 2026 Veiligheidsregio Utrecht en stemmen in met de inhoud. De Kadernota geeft aanleiding tot het maken van de volgende opmerkingen:

- Waardering voor de wijze waarop de VRU de afgelopen jaren in staat is geweest om tegenvallers en tekorten in de eigen begroting op te vangen. Het signaal is duidelijk, er zit geen (weinig) lucht in de begroting. Een beeld wat overigens door andere Wet Gemeenschappelijke Regelingen ook wordt aangedragen.
- Wij verzoeken u de methode voor de prijsontwikkeling in de Bijdrageverordening VRU af te stemmen op de systematiek die wordt gehanteerd binnen het gemeentefonds. In de systematiek van het gemeentefonds worden geen herberekeningen uitgevoerd voor voorgaande jaren, en wordt het prijspeil bij de Voorjaarsnota van het Rijk als vast gegeven beschouwd. Wij vragen u om de werkwijze in de Bijdrageverordening VRU zodanig aan te passen, zodat ook daar geen herberekening van voorgaande jaren plaatsvindt en het prijspeil bij de Voorjaarsnota als vaststaand wordt gehanteerd.
- In de risicoparagraaf wordt de 10% efficiëntiekorting uit het Hoofdlijnenakkoord vermeld, die van toepassing is op onder andere de BDUR. Dit betreft ongeveer € 1,5 miljoen (circa € 1 per inwoner), wat een substantieel bedrag is. Wanneer verwacht u hierover duidelijkheid te verkrijgen? Blijft dit een risico, of bent u voornemens om deze korting (reëel) op te nemen in de begroting voor 2026?

Ravijnjaar 2026

Het ravijnjaar 2026 betekent dat veel gemeenten structureel minder ontvangen van het Rijk en daarnaast zijn de meeste Utrechtse gemeenten nadeel-gemeenten bij de herverdeling van het gemeentefonds. De Provincie Utrecht heeft onderstaand staatje gemaakt om de uitdaging te illustreren. Anders dan het woord suggereert is het dus geen eenmalig ravijn, maar een structureel lager niveau van inkomsten.

De Kadernota 2026 VRU voorziet in een stijging van de bijdrage voor het GBTP naar € 109,414 mln. Ten opzichte van de begroting 2025 (€105,214 mln.) Dit is een stijging van 4%. De gezamenlijke Utrechtse gemeenten hebben als financieel kader voor alle gemeenschappelijke regelingen **een taakstelling (bezuiniging) van 3%** ten opzichte van 2025 afgesproken. Wij verzoeken u dan ook bij de begroting 2026 met voorstellen te komen om op die taakstelling van 3% uit te komen. Dat betekent feitelijk dus een taakstelling van 7%.

Ter illustratie de door de gemeente Eemnes gesubsidieerde instellingen krijgen in 2026 een taakstelling van 10% opgelegd.

Toekomstscenario's

De niet door het AB van de VRU vastgestelde scenario's zijn gedeeld met de gemeenteraden. De impact, ook financieel, hiervan is groot. Wij vragen u voldoende tijd te nemen om de toekomstscenario's ambtelijk en bestuurlijk te bespreken. Gelet op de onzekerheid rondom de financiën van de gemeenten willen we voorkomen dat hier op voorhand een beslag voor onze meerjarenbegroting uit volgt. Ook de impact voor de basisbrandweezorg in individuele gemeenten vraagt aandacht en de impact van voorstellen op de vrijwilligers (en hen ook goed meenemen in de toekomstscenario's). En het afronden van de discussie rondom de huisvesting, hetgeen ook financiële gevolgen zal hebben voor de gemeenten.

De suggestie om een trap-op-trap-af systematiek te koppelen aan het Gemeentefonds verdient verder onderzoek. Het lijkt logisch om op deze manier de begroting van de VRU mee te laten groeien met de ontwikkeling van gemeenten, bijvoorbeeld door de toename in werk door nieuwe woonwijken. Echter, hetzelfde principe zou ook van toepassing kunnen zijn op andere samenwerkingsverbanden zoals de GGD of de Omgevingsdienst. Dit vergt dan wel een gezamenlijke lijn tussen de Utrechtse gemeenten. De beschikbare financiële middelen zijn echter beperkt. De claim van € 8,0 miljoen voor het scenario 'op orde' en € 0,8 miljoen voor het scenario 'op koers' betekent een stijging van 8% ten opzichte van 3/3 de Kadernota 2026, wat neerkomt op een verhoging van ruim € 6 per inwoner. Wanneer we deze stijging meenemen bij de stijging die al is voorzien in de Kadernota 2026, betekent dit een totale toename van 12% in de meerjarenbegroting. Om de verwachtingen goed te managen, willen we al vooraf aangeven dat er in de huidige situatie onvoldoende ruimte is om deze verhogingen te realiseren.

2.8 Houten

Per brief van 12 december 2024 heeft u de Kaders begroting 2026 en geactualiseerde begroting 2025 van de Veiligheidsregio Utrecht (VRU) aan ons aangeboden. In deze brief is onze reactie verwoord.

De raad realiseert zich dat de regio de afgelopen jaren een aanzienlijke groei heeft doorgemaakt en zich verder blijft ontwikkelen en tegelijkertijd ook dat de risico's waarmee we te maken hebben steeds groter en complexer worden. De raad waardeert de inspanningen van de Veiligheidsregio Utrecht in de afgelopen jaren dat deze groei tot op heden niet heeft geleid tot een hogere bijdrage aan de Veiligheidsregio.

Zoals u terecht aangeeft in uw aanbiedingsbrief staan gemeenten financieel onder druk door een verwachte daling van de inkomsten uit het gemeentefonds. Dit dwingt veel gemeenten tot bezuinigingen. Net als andere gemeenten hebben wij in onze zienswijze op de begroting 2025 gevraagd om rekening te houden met de financiële situatie van de gemeenten door een verwachte daling van de inkomsten vanuit het gemeentefonds.

De raad is de VRU dan ook erkentelijk dat er geen verhoging van de gemeentelijke bijdrage is opgenomen in de Kadernota 2026 los van de exogene loon- en prijsontwikkelingen. Wel maken wij ons zorgen om het geschetste toekomstbeeld van de VRU, waarin de noodzaak om te investeren wordt aangegeven om de huidige taken te kunnen blijven uitvoeren. Wij kunnen ons vinden in het

besluit van het Algemeen Bestuur VRU om meer tijd te nemen voor de bestuurlijke besluitvorming als het gaat om de effecten van de toekomstscenario's als ook om een aanvullend scenario te ontwikkelen dat zich richt op een beperktere stijging van de gemeentelijke bijdrage, met als doel de nullijn de komende jaren zoveel mogelijk te handhaven. Net als in onze zienswijze op de Kadernota 2025 willen wij herhalen dat een verhoging van de gemeentelijke bijdrage aan de VRU, vanwege de geschetste toekomstige ontwikkelingen, mogelijk niet in de gemeentelijke begroting past en de VRU daarin zelf ook een grote inspanningsverplichting blijft houden.

Eén van de toekomstscenario's gaat om het afbouwen van de nadeelcompensatie dat direct de gemeente Houten raakt. Wij worden – zowel ambtelijk als bestuurlijk – graag nauw betrokken bij dit traject richting besluitvorming.

Wij bedanken de VRU voor de totstandkoming van deze Kadernota en zien, gelet op de inspanningen van de VRU de afgelopen jaren, het bestuurlijk besluitvormingstraject als het gaat om de toekomstscenario's met vertrouwen tegemoet.

2.9 IJsselstein

Op 12 december 2024 ontvingen wij de kadernota VRU 2026 waarin u de gemeenteraad verzoekt om een zienswijze. Hierbij ontvangt u de zienswijze van gemeente IJsselstein.

Gemeente IJsselstein spreekt haar waardering uit voor de kadernota VRU 2026. Het document is helder opgesteld en geeft op een goede manier inzicht in het komende begrotingsjaar.

Zoals u ook in uw aanbiedingsbrief stelt hebben verschillende gemeenten, waaronder gemeente IJsselstein, in 2024 zienswijzen uitgebracht waarin de VRU gevraagd wordt rekening te houden met de financiële situatie van de gemeenten door de stijging van de gemeentelijke bijdrage te beperken of om besparingsopties in kaart te brengen. Zo heeft gemeente IJsselstein u in de zienswijze op de kaders voor de begroting 2025 opgeroepen om een extra inspanning te verrichten om middelen in de eigen begroting te vinden om stijging van de bijdrage zo veel mogelijk beperkt te houden.

Wij zien gelukkig dat in deze kadernota wordt aangekondigd dat de gemeentelijke bijdrage in 2025 behoorlijk verlaagd wordt, met name omdat uiteindelijke indexcijfers lager uitvallen dan vooraf geraamd. Helaas zien we ook een behoorlijke stijging van de bijdrage in 2026 door bijstellingen op loon- en prijsindexaties volgens de richtlijnen.

Wij roepen u daarom nogmaals op om 3% besparingsmogelijkheden in kaart te brengen.

U stuurde met de kadernota ook ter informatie het document 'Toekomstscenario's VRU' mee, maar geeft daarbij ook aan dat daar nog geen bestuurlijke besluitvorming over heeft plaatsgevonden. De toekomstscenario's geven een eerste doorkijk naar mogelijke financiële consequenties.

Wij vinden het zorgelijk dat de toekomstscenario's leiden tot een stijging van de bijdrage.

Wij ondersteunen het besluit van het algemeen bestuur om een aanvullend scenario te ontwikkelen dat zich richt op een beperktere stijging van de gemeentelijke bijdrage, met als doel de nullijn de

komende jaren zo veel mogelijk te handhaven. Wij wachten de volgende stappen in het proces rondom de toekomstscenario's af en vragen u ons daarbij actief te betrekken.

2.10 Leusden

Op 12 december 2024 ontvingen wij uw brief waarin het college en de gemeenteraad van de gemeente Leusden in de gelegenheid worden gesteld om een eventuele zienswijze te geven aan de Veiligheidsregio Utrecht over de Kadernota VRU 2026 en het concept document toekomstscenario's VRU.

De Kadernota VRU 2026 en het concept document Toekomstscenario's VRU is op 28 januari 2025 in het college besproken en is daarna op 6 maart 2025 in de gemeenteraad besproken. Hierbij willen wij u laten weten dat de gemeente Leusden heeft besloten om geen zienswijze te geven op de toegezonden documenten. Wel gaan wij ervan uit dat de aangekondigde onderzoeken in relatie tot ons eerdere verzoek om bezuinigingen te realiseren i.v.m. het ravijnjaar 2026 daadwerkelijk tot concrete besparingen in de begroting leiden.

2.11 Lopik

In uw brief van 12 december 2024 heeft u ons in de gelegenheid gesteld een zienswijze te geven op de Kadernota VRU 2026 en geactualiseerde begroting 2025. In onze vergadering van 4 februari 2025 hebben wij besloten van deze gelegenheid gebruik te maken.

Inhoud zienswijze

In zijn algemeenheid bestaat waardering voor de wijze waarop de VRU zich de laatste jaren heeft opgesteld ten opzichte van de deelnemende gemeenten, waarbij diverse ontwikkelingen binnen de begroting zijn opgevangen en er dus geen extra verhogingen van de gemeentelijke bijdragen zijn doorberekend.

Wij zien gelukkig dat in deze kadernota wordt aangekondigd dat de gemeentelijke bijdrage in 2025 behoorlijk verlaagd wordt, met name omdat uiteindelijke indexcijfers lager uitvallen dan vooraf geraamd. Helaas zien we ook een behoorlijke stijging van de bijdrage in 2026 door bijstellingen op loon- en prijsindexaties volgens de richtlijnen.

Dat de ter kennisgeving mee gestuurde toekomstscenario's niet in de begroting zijn verwerkt en er al een nullijnonderzoek wordt uitgevoerd, laat zien dat de VRU de situatie bij gemeenten serieus neemt. Echter, wij vinden dat gezien de opgave waar we als gemeente voor staan, niet ver genoeg gaan. Immers, de toekomstscenario's geven een eerste doorkijk naar mogelijke financiële consequenties, die naar verwachting zullen leiden tot een verhoging van de gemeentelijke bijdrage. Wij vinden dit een zorgelijke ontwikkeling. Wij roepen u daarom op om 3% besparingsmogelijkheden in kaart te brengen.

De gemeente Lopik ziet graag een kritische houding op de eigen uitgaven en inkomsten. Wij willen dat het verdere proces rondom de toekomstscenario's wordt ingericht op het maken van realistische en duidelijk inhoudelijke bestuurlijke keuzes. Graag zien we dat hierbij naast de

onvermijdelijke investeringen ook in kaart wordt gebracht welke specifieke taken kunnen worden afgeschaald of beëindigd. Met het totale beeld kunnen we een gewogen besluit nemen.

We zien graag een procesontwerp tegemoet voor de uitwerking van de toekomstscenario's en vertrouwen op een voortzetting van de prettige en constructieve samenwerking.

2.12 Montfoort

Bij brief van 12 december 2024 heeft onze raad de kadernota VRU 2026 van u ontvangen. Wij hebben deze besproken in onze vergadering van 17 februari 2025.

Onze raad wil u bedanken voor het toezenden van de kadernota en bijbehorende stukken. Wij hebben met belangstelling kennisgenomen van de financiële kaders en beleidsmatige ontwikkelingen zoals geschetst in de kadernota. Toch wil de raad enige opmerkingen maken over de kadernota en de toekomstscenario's. Deze opmerkingen zijn onderstaand verwerkt in een ondersteunende zienswijze.

In de kadernota wordt aangegeven dat de gemeentelijke bijdrage in 2025 wordt verlaagd omdat de uiteindelijke indexcijfers lager uitvallen dan vooraf geraamd. Voor 2026 wordt evenwel een behoorlijke stijging aangegeven van de gemeentelijke bijdrage vanwege bijstellingen op loon- en prijsindexaties. Door wettelijke richtlijnen zijn deze kostenstijgingen onafwendbaar. Dit roept de vraag op of, gelet op de negatieve ontwikkelingen in het gemeentefonds, deze gemeenschappelijke regeling in de toekomst voor alle deelnemende gemeenten betaalbaar blijft.

In het document "Toekomstscenario's VRU" geeft u aan dat daar nog geen bestuurlijke besluitvorming over heeft plaatsgevonden. De raad vindt dit een erg belangrijk document omdat de toekomstscenario's een voorzichtige eerste doorkijk geven naar mogelijke toekomstige financiële consequenties en risico's. Het scenario "op koers" gaat in 2030 C 1.207.000,- meer kosten terwijl het scenario "op orde" in 2030 C 8.300.000,- zal gaan kosten. U wilt voor ingroei in dit kostenpakket het positief saldo van de rekening van 2024 ten bedrage van C 5.900.000,- alsmede de vrijvallende kapitaallasten reserve van C 6.000.000,- hiervoor aanwenden. Dit is evenwel eenmalig geld dat gebruikt gaat worden voor structurele kosten. In beide scenario's zal dit in de nabije toekomst leiden tot een forse stijging van de gemeentelijke bijdrage.

Gelet op de negatieve ontwikkelingen in het Gemeentefonds en de financiële positie van het merendeel van de deelnemende gemeenten ondersteunen wij dan ook het besluit van uw Algemeen Bestuur om een derde, aanvullend, scenario te ontwikkelen dat zich richt op een beperktere stijging van de gemeentelijke bijdrage. Het ultieme doel daarbij is de nullijn de komende jaren zo veel mogelijk te handhaven.

Onze raad wil graag actief betrokken worden bij de dóórontwikkeling van de drie genoemde scenario's en deze wens geldt onverkort voor de verdere uitvoering van de bestuursagenda 2024-2027, de evaluatie van de Wet op de veiligheidsregio's en de ontwikkelingen op het gebied van de taakdifferentiatie van de brandweer.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en zien uw verdere communicatie met betrekking tot de begroting 2026 met belangstelling tegemoet.

2.13 Nieuwegein

In antwoord op uw brief van 12 december 2024 delen wij u mede dat de gemeenteraad op 13 februari 2025 heeft besloten de onderstaande zienswijze kenbaar te maken ten aanzien van de kaders begroting 2026 en de geactualiseerde begroting 2025 van de Veiligheidsregio Utrecht (VRU):

De gemeente Nieuwegein stemt in met de kaders begroting 2026 en geactualiseerde begroting 2025. Hierbij verzoekt de gemeente Nieuwegein de VRU om op basis van het financiële perspectief van de gemeenten, bij het uitwerken van de toekomstscenario's de focus te leggen op scenario's die een kostenstijging voorkomen, dan wel een besparing kunnen opleveren.

2.14 Oudewater

In onze vergadering van 30 januari 2024 hebben wij kennisgenomen van uw financieel kader voor het jaar 2026. De gemeenteraad kan instemmen met het financieel kader 2026. Er wordt waardering uitgesproken voor het geboden inzicht in de financiële ontwikkelingen vanaf 2010 en het gebruik van ingroeipaden. Daarnaast geeft de gemeenteraad graag de volgende punten mee aan de Veiligheidsregio Utrecht:

- Durf structurele kosten ook structureel te financieren;
- Streef naar kostendekkende dienstverlening en bouw uitzonderingen af;
- Blijf aandacht geven aan de duurzame inzetbaarheid van ons brandweerpersoneel, ook na hun brandweercarrière.

2.15 Renswoude

Geen zienswijze over de Kadernota 2026 en geactualiseerde begroting 2025 van de Veiligheidsregio Utrecht (VRU) kenbaar te maken.

2.16 Rhenen

De gemeenteraad Rhenen heeft kennisgenomen van de Kadernota 2026 van de Veiligheidsregio Utrecht (VRU). In de kadernota 2026 is op een overzichtelijke en gestructureerde wijze het financiële kader en de belangrijkste ontwikkelingen en risico's weergegeven. Wij begrijpen de gevolgen van de financiële kaders en de verhoging van de gemeentelijke bijdrage voor 2026 door de reguliere loon- en prijsaanpassing.

Bezuinigingen

De gemeente Rhenen staat financieel onder druk. Om tot een sluitende begroting en meerjarenraming te komen vinden er bezuinigingen plaats. De niet geringe bezuinigingsopgave die op de gemeenten afkomt, noodzaakt de verbonden partijen ook hun bijdrage te leveren. Al in reactie op de jaarrekening 2023 deelde wij met u dat we in geval van ombuigingen en/of bezuinigingen ook naar onze gemeenschappelijke regelingen kunnen kijken. Wij waarderen uw inzet om te komen tot bestuurlijke keuzes over de inhoudelijke en financiële koers, rekening houdend

met de financiële situatie en verschillende visies van gemeenten. Voor de Toekomstscenario's VRU vragen wij u een aanvullend bezuinigingsscenario te ontwikkelen.

Eenduidige indexatiecijfers gemeenschappelijke regelingen

Op dit moment hanteren gemeenschappelijke regelingen verschillende financiële uitgangspunten en daardoor lopen indexatiepercentages uiteen. Dit zorgt voor onduidelijkheid wat volgens ons allesbehalve wenselijk is. Binnen de gemeente Rhenen werken we op dit moment aan een voorstel om met alle gemeenschappelijke regelingen te komen tot meer eenduidige indexatiepercentages. Voor dit voorstel wordt gekeken naar de werkwijze die gehanteerd wordt bij onder andere het Gemeentefonds, een werkwijze die voor alle gemeenten binnen de regio gelijkwaardig is. Zodra het voorstel gereed is, wordt dit met u gedeeld.

2.17 Soest

Op 12 december 2024 hebben wij van u de kaders voor de begroting van de VRU 2026, alsmede de begrotingswijziging voor het jaar 2025 ontvangen. Wij hebben kennisgenomen van de financiële stukken en willen met u de volgende zienswijze delen.

Waardering

Wij waarderen de wijze waarop de VRU de afgelopen jaren in staat is geweest om tegenvallers en tekorten in de eigen begroting op te vangen. Het op voorhand delen van de uitgewerkte scenario's, het in beeld brengen van mogelijke bezuinigingsopties en het verkennen van samenwerkingsmogelijkheden ervaren wij als prettig. De VRU doet hiermee de toezegging gestand om de gemeenteraden tijdig mee te nemen in de toekomstscenario's, inclusief het nog op te stellen nul scenario.

Zorg over impact toekomstscenario's

Wij verwachten dat de impact van de beschreven scenario's groot is. Gezien de noodzaak voor gemeenten om vanaf 2026 begrotingstekorten te reduceren, verzoeken wij u voorstellen te presenteren die per saldo niet leiden tot een extra beroep op gemeentelijke middelen.

Oproep tot integrale besluitvorming

Bij de begroting 2025 hebben wij eveneens een zienswijze ingediend waarin we hebben aangegeven dat wij ons zorgen maken over de gefaseerde aanbidding van bestuurlijke besluiten. Wij vragen met name aandacht voor de projecten die naast de uitgewerkte scenario's lopen, te weten; de visie op huisvesting en het dekkingsplan. Voor beide projecten geldt dat er nog geen zicht is op de impact en de financiële consequenties van die projecten. Wij verzoeken u deze projecten ook nadrukkelijk te betrekken bij de besluitvorming over de toekomstscenario's van het Algemeen Bestuur.

Lokale integrale afweging

Wij hechten er veel waarde aan om bij alle voorgestelde scenario's in de uitwerking goed te kijken naar het betaalbaar houden van de bijdragen, waarbij elke gemeente op lokaal niveau een integrale afweging moet kunnen maken. In het meegroeiplan lezen wij dat een deel van de positieve resultaatbestemming 2024 opgenomen is in het meegroeiplan. Hoewel er nog geen bestuurlijke besluitvorming heeft plaatsgevonden, willen wij op voorhand meegeven dat wij graag zien dat een

positief resultaat terugvloeit naar de gemeenten. Door het op voorhand inzetten van het overschot van 2024 kan er op lokaal niveau geen integrale afweging plaatsvinden. Ook uit een belang van transparantie vinden wij dat niet wenselijk.

2.18 Stichtse Vecht

Op 12 december 2024 is de Kadernota VRU 2026, conform de gemeenschappelijke regeling van de Veiligheidsregio Utrecht (VRU), ter zienswijze voorgelegd aan de gemeenteraden. Wij danken u voor uw geleverde inspanningen en voor het tijdig informeren over de beleidsmatige en financiële ontwikkelingen. Middels deze brief maken wij vanuit de gemeente Stichtse Vecht, na de besluitvorming in onze raad op 4 maart 2025, onze zienswijze kenbaar ten aanzien van de Kadernota VRU 2026.

In onze brief van 2 april 2024 (kenmerk 390594) hebben wij aan de VRU aangegeven dat wij mogelijk vanaf 2026 voor een bezuinigingsopgave staan als gevolg van de kortingen op het Gemeentefonds (ravijnjaren). Bij een eventuele bezuinigingsopgave betrekken wij ook noodzakelijkerwijs onze bijdragen aan de verschillende gemeenschappelijke regelingen waaraan onze gemeente deelneemt. Middels deze zienswijze herhalen wij dit standpunt: ons uitgangspunt is dat ook gemeenschappelijke regelingen in gelijke mate als wij bezuinigen. Bij de opstelling van onze Kadernota 2026 betrekken wij de laatste informatie en stellen wij ons beoordelingskader van de VRU-begroting 2026 op. Wij kijken uit naar de uitwerking van de verschillende scenario's en gaan er daarbij vanuit dat u nadrukkelijk ook kijkt naar bezuinigingsmogelijkheden op het moment dat de gemeentefinanciën verder onder druk komen te staan en gemeenten moeten bezuinigen.

2.19 Utrecht

Per brief van 12 december 2024 heeft de secretaris van het dagelijks bestuur van Veiligheidsregio Utrecht (VRU) de Kadernota 2026 aan ons aangeboden met daarin de kaders voor de begroting 2026 en de geactualiseerde begroting voor 2025. Daarbij zijn wij in de gelegenheid gesteld om uiterlijk 10 maart 2024 een zienswijze bij u in te dienen. In deze brief is onze zienswijze verwoord.

Allereerst willen wij de VRU hartelijk danken voor jullie onvermoeibare inzet in onze gemeente, of het nu gaat om het bestrijden van branden of het opvangen van vluchtelingen. De veiligheid van onze inwoners is uiterst belangrijk voor ons en daar hebben we jullie hard bij nodig.

In onze zienswijze van 6 juni 2024 hebben we u gevraagd om besparingsmogelijkheden in kaart te brengen. Dit hebben wij u gevraagd om te voorkomen dat wij een algemene bezuinigingsmaatregel moeten opleggen in verband met de grote bezuinigingsopgaven waar gemeenten voor staan. Omdat wij beseffen dat bezuinigingen zich slecht verhouden tot de door u beschreven autonome ontwikkelingen en eerder gemaakte afspraken en wij niet willen bezuinigen op de veiligheid in onze stad, steunen wij het voorstel van het AB om een nullijn scenario op te nemen in de toekomstscenario's. We realiseren ons dat het niet mogelijk is om zonder pijnlijke keuzes op een nullijn uit te komen. We vragen u daarom -opnieuw- om aan te geven waar volgens u op bezuinigd moet worden om de nullijn te behalen en wat de consequenties daarvan zijn. Wij hadden dit graag gezien voor de Kadernota 2026 zoals we gevraagd hebben, maar nu dan in elk geval voor de kadernota 2027. Een nullijn scenario betreft voor gemeente Utrecht per saldo nog steeds een stijging van de kosten door loon- en prijsindexatie, de groei van de stad (afhankelijk van de

compensatie die de gemeente hiervoor van het Rijk ontvangt) en de nieuwe brandweerpost in Amersfoort.

Wij gaan akkoord met uw kadernota 2026, met uitzondering van de nacalculatie op de prijscompensatie (met uitzondering van de CAO-effecten), aangezien deze niet aansluit bij de gemeentelijke systematiek. De afgelopen jaarrekeningen van de VRU lieten een flink positief eindresultaat zien wat in onze ogen een gevolg is van te behoedzaam begroten. Wij vragen u om deze systematiek te wijzigen en in overeenstemming te brengen met de gemeentelijke werkwijze, waardoor de begroting van de VRU en de gemeente op elkaar aan aansluiten. We verzoeken u om de twee voorgenoemde punten te verwerken in uw ontwerpbegroting 2026.

In de toekomstscenario's zien wij graag concreet terug hoe de VRU zich, naast de veiligheid van mensen, ook blijft inzetten voor de veiligheid van dieren. Wij verzoeken u om onze ambtenaren in het komende halfjaar te betrekken bij het uitwerken van de scenario's, zowel op inhoud als op financiën.

2.20 Utrechtse Heuvelrug

Middels onderstaand schrijven vervalt onze eerder ingediende (concept)zienswijze van 12 februari jl. (kenmerk 2025-0000001170). Op basis van bijgaand aangenomen amendement in de raad van donderdag 13 maart 2025 ontvangt u hierbij een herziene zienswijze.

In overeenstemming met de daarvoor geldende procedure is de raad van onze gemeente uitgenodigd zijn zienswijze kenbaar te maken op de kadernota 2026 en de geactualiseerde begroting 2025 Veiligheidsregio Utrecht (VRU). De stukken zijn besproken in de vergadering van de raad op 13 maart 2025. De raad verzoekt u deze herziene zienswijze te betrekken bij uw besluitvorming hierover in de vergadering van het algemeen bestuur op 24 maart 2025.

Zienswijze op de kaders begroting VRU 2026 en actualisatie begroting VRU 2025

Hierbij willen wij in de eerste plaats onze waardering uitspreken. Waardering voor de inspanningen van de VRU om haar taken te blijven uitvoeren en in te spelen op de maatschappelijke uitdagingen. Tevens waarderen wij uw bijdrage aan het zogenoemde Raadsplatform VRU op 11 december 2024. Het college en de raad hebben kennisgenomen van de “Kaders begroting 2026 & geactualiseerde begroting 2025”. In de kadernota zijn op overzichtelijke, gedegen en gestructureerde wijze het financiële kader, de belangrijkste financiële ontwikkelingen en de effecten daarvan op de begroting weergegeven. Wij zien de aangeboden stukken als professioneel en compleet.

Daar waar mogelijk verzoeken wij u een eventueel financieel overschot van 2024 en/of 2025 te gaan verrekenen voor de komende jaren. Dit om gemeenten tegemoet te komen inzake de uitdagingen van het zogenoemde ‘ravijnjaar’. Naar onze zienswijze kunt u deze middelen tevens inzetten als bijvoorbeeld reservering voor 2026 dan wel opbouw/storting voor het weerstandsvermogen.

Toekomstscenario's

Wij stellen het zeer op prijs dat u een webinar organiseert voor de raadsleden. In aanloop naar de begroting VRU 2026 worden de verschillende scenario's nog besproken in het bestuur en zullen

hierover bestuurlijke keuzes moeten worden gemaakt, ook in relatie tot lopende projecten zoals “Visie op Huisvesting”, het dekkingsplan VRU en de taakuitvoeringsovereenkomst (TUO). Wij verzoeken u tijdig met ons in contact te treden over de toekomst van de maatwerk-tankautospuit in onze gemeente (tabel 4.2 en verder).

Wij waarderen uw inzet om te komen tot bestuurlijke keuzes over de inhoudelijke en financiële koers, rekening houdend met de financiële situatie en verschillende visies van de gemeenten. Tegelijk lezen we dat het toekomstscenario ‘Op orde’ al vraagt om behoorlijke investeringen.

In de komende periode blijven wij graag -zowel ambtelijk als bestuurlijk- met u in overleg om te bezien óf en op welke wijze de VRU kan komen tot hervormingen. Met oog op een actieve informatieplicht stellen wij prijs op een periodieke regionale raadsinformatiebrief (RIB), waarmee gemeenten snel, kort en eenduidig aangehaakt blijven.

Wij zijn dankbaar voor uw inspanningen. De huidige en toekomstige uitdagingen zijn geenszins gemakkelijk. Echter, er is het volste vertrouwen dat er in gezamenlijkheid gekomen kan worden tot creatieve en passende oplossingen voor de veiligheid binnen onze regio.

Amendement Zienswijze Kadernota VRU 2026 geactualiseerde begroting 2025

De raad van de gemeente Utrechtse Heuvelrug in vergadering bijeen op 13 maart 2025 bij het raadsvoorstel 2025-1178 Kadernota VRU 2026

We stellen vast dat:

- de veiligheidssituatie in de wereld in een rap tempo wijzigt, waardoor we in een andere wereld wakker zijn geworden dan waarin we de afgelopen decennia dachten te leven;
- vaste waarden en onderlinge verhoudingen onder druk staan, wat leidt tot onzekerheid over onze nabije toekomst;
- civiele veiligheid en weerbaarheid tot de gemeentelijke kerntaken behoren;
- De Veiligheidsregio Utrecht hiervoor een belangrijke partner is.

We hebben nagedacht over en houden er rekening mee dat:

- Veiligheidsregio Utrecht bekend staat als een zeer efficiënte en kostenbewuste organisatie;
- Zij aangeven in hun kadernota, extra middelen nodig te hebben om ‘op orde’ te komen;
- Er vanuit de raad geen opdracht aan het college verstrekt is om een bezuinigingsverzoek te doen aan de VRU en andere verbonden partijen;
- Dit op zijn vroegst te sprake komt bij de bespreking van de kadernota medio 2025;
- Onbekend is wat de operationele gevolgen zijn van een bezuiniging van 3% voor de VRU in zijn geheel en de activiteiten van de VRU in de gemeente Utrechtse Heuvelrug in het bijzonder.

We stellen voor het volgende besluit te nemen:

Onderstaande tekstfragmenten uit de zienswijze te schrappen:

- “Wij hebben kennisgenomen van de toekomstscenario’s. Het valt ons vooralsnog op dat dit scenario’s zijn die ons meer gaan kosten. In uw stukken constateren wij dat er (nog) geen invulling wordt gegeven aan onze zienswijze op de ontwerpbegroting 2025. Hierin vragen

we om besparingsmogelijkheden in kaart te brengen teneinde een generieke korting te voorkomen (zie uw overzicht zienswijzen ontwerpbegroting 2025 AB 8 juli 2024). Deze vraag is door ons aan alle gemeenschappelijke regelingen gesteld waarin wij deelnemer zijn.”;

- “Concreet vragen wij u om ook een scenario uit te werken waarbij er invulling wordt gegeven aan bezuinigingen én hiervan de consequentie(s) inzichtelijk te maken. Hierbij denken wij aan een omvang van ca 3% van de begroting.

En gaan over tot de orde van de dag

Paul Blom – Partij voor de Dieren

Wim Cassée – D66

Karel de Wit - OPEN

Marina Roelofsen mede namens Michiel Mooyaart - CDA

2.21 Veenendaal

In overeenstemming met de daarvoor geldende procedure is de raad van onze gemeente uitgenodigd zijn zienswijze kenbaar te maken op de kadernota VRU 2026 en de geactualiseerde begroting 2025 van de Veiligheidsregio Utrecht (VRU). De stukken zijn besproken in de vergadering van de raad op 20 februari 2025. De raad verzoekt u deze zienswijze te betrekken bij uw besluitvorming hierover in de vergadering van het algemeen bestuur op 24 maart 2025.

Zienswijze op de kaders begroting VRU 2026 en actualisatie begroting VRU 2025

Hierbij willen wij in de eerste plaats onze waardering uitspreken. Waardering voor de inspanningen van de VRU om haar taken te blijven uitvoeren en in te spelen op de maatschappelijke uitdagingen.

Veenendaal heeft kennisgenomen van de “Kaders begroting 2026 & geactualiseerde begroting 2025”. In de kadernota zijn op overzichtelijke en gestructureerde wijze het financiële kader, de belangrijkste financiële ontwikkelingen en effecten daarvan op de begroting weergegeven.

Wij zijn verheugd te constateren dat de gemeentelijke bijdrage in 2025 lager uitvalt.

Indexering en pbbp-systematiek

Het Rijk heeft in diverse circulaire's aangekondigd de indexeringssystematiek te wijzigen naar de prijs bruto binnenlands product systematiek (hierna: pbbp). Gezien de financiële impact hiervan worden gemeenten gedwongen om hun gemeentelijke budgetten op dezelfde wijze te indexeren. Vanaf 2026 indexeert de gemeente Veenendaal de gemeentelijke budgetten dan ook op basis van deze systematiek. Wij hebben ervoor gekozen om dit door te voeren voor alle gemeentelijke budgetten en dit dus ook toe te passen bij verbonden partijen.

Op basis van wat nu vanuit de recente circulaire's bekend is, sluit het indexeringspercentage uit uw Kadernota 2026 niet aan bij de indexering die wij als gemeente gaan gebruiken voor het indexeren van onze budgetten in 2026. In onze meerjarenraming hebben wij dan ook onvoldoende middelen beschikbaar voor de stijging van de gemeentelijke bijdrage vanaf 2026. Wij betrekken de gevraagde

hogere gemeentelijke bijdrage bij het opstellen van onze gemeentelijke kadernota 2026. In de komende periode treden wij hierover graag met u in overleg.

Ombuigingen bij verbonden partijen

Bij de behandeling van de gemeentelijke Programmabegroting 2025 heeft onze raad besloten om nader te onderzoeken op welke wijze verbonden partijen een financiële bijdrage kunnen leveren aan de uitdagingen waar gemeenten de komende jaren mee worden geconfronteerd.

Wij hebben kennisgenomen van de toekomstscenario's VRU. In aanloop naar de begroting VRU 2026 worden de verschillende scenario's nog besproken in het bestuur en zullen hierover bestuurlijke keuzes moeten worden gemaakt, ook in relatie tot lopende projecten zoals "Visie op Huisvesting" en het dekkingsplan VRU. Het is goed te constateren dat de eerdere motie vanuit Veenendaal over hulpverleningstaken brandweer ook deel uitmaakt van deze scenario's in relatie tot eventuele besparingen.

Wij waarderen uw inzet om te komen tot bestuurlijke keuzes over de inhoudelijke en financiële koers, rekening houdend met de financiële situatie en verschillende visies van gemeenten. Tegelijk lezen we dat het toekomstscenario 'Op orde' al vraagt om extra investeringen. In de komende periode blijven wij graag -zowel ambtelijk als bestuurlijk- met u in overleg om te bezien of en op welke wijze de VRU kan komen tot ombuigingen.

Wij bedanken de VRU voor de totstandkoming van deze kadernota en wensen de VRU veel wijsheid en inzicht in de bestuurlijke keuzes van de toekomstscenario's.

2.22 Vijfheerenlanden

In antwoord op uw brief van 16 december 2024 delen wij u mede dat de gemeenteraad van de gemeente Vijfheerenlanden op 6 februari 2025 heeft besloten om de onderstaande zienswijze kenbaar te maken ten aanzien van de kadernota 2026 en de geactualiseerde begroting 2025 van de Veiligheidsregio Utrecht (VRU):

1. De budgetten van de gemeente staan onder druk, daarom is het goed dat in 2025 de toekomstige scenario's naast de investeringen bestuurlijk worden besproken. Voor de bespreking van de bestuurlijke richtinggevende keuzes uit de toekomstscenario's verzoeken wij u hiervoor binnen uw eigen begroting dit op te lossen.
2. Alle gemeenten (en dus ook de gemeente Vijfheerenlanden) worden vanaf 2026 geconfronteerd met mogelijke ingrijpende bezuinigingen. U wordt dan ook verzocht om in de komende begrotingsjaren rekening te houden met de verwachte financiële situatie van de gemeenten en scenario's te ontwikkelen om bij te kunnen dragen aan de financiële opgave van gemeenten.

2.23 Wijk bij Duurstede

Hartelijk dank voor het aanbieden van de Kadernota VRU 2026. De VRU heeft hier wederom veel moeite in gestoken.

Op 19 december 2024 informeerde onze gemeente u en andere gemeenschappelijke regelingen dat onze financiële situatie momenteel nijpend is. Voor de begroting van 2025 hebben wij ingrijpende keuzes moeten maken die onze inwoners en de samenhang en vitaliteit in onze gemeenschap raken. Door de “ravijnjaren” worden wij gedwongen om vergaande voorstellen voor te bereiden voor de begroting van 2026 en verder. Dat maakt dat wij genoodzaakt zijn om u te vragen eveneens ingrijpende keuzes te maken en tot een bezuiniging van tenminste 5 procent ten opzichte van de begrote deelnemersbijdrage van 2025 te komen.

Wij zien in de kadernota voor 2026 een verhoging van de gemeentelijke bijdrage. Dit is niet in lijn met ons verzoek om onze deelnemersbijdrage te verlagen.

In de aanbiedingsbrief bij de Kadernota geeft u aan om toekomstscenario's uit te werken. Wij vragen u, in lijn met ons verzoek, een vierde scenario toe te voegen waarin u 5 procent bezuinigt ten opzichte van de begrote deelnemersbijdrage van 2025.

Wij begrijpen dat de VRU voor grote uitdagingen staat. Toch verzoeken wij u met klem om aan deze oproep gehoor te geven en ons hierin te steunen. Graag gaan wij hierover op korte termijn met u in gesprek.

2.24 Woerden

De gemeenteraad Woerden dient geen zienswijze in op de financiële stukken.

2.25 Woudenberg

Op 12 december jl. hebben wij uw brief ontvangen betreffende de Kadernota VRU 2026, waarin de mogelijkheid wordt geboden om zienswijzen kenbaar te maken.

Tijdens de raadscommissie van 11 maart jl. is het voorstel over de Kadernota VRU 2026 besproken. In de raadvergadering van 27 maart 2025 heeft de raad besloten de volgende zienswijze op de Kadernota VRU 2026 in te dienen.

De gemeenteraad van Woudenberg waardeert de transparantie van de VRU ten aanzien van de toekomstscenario's. De VRU heeft inzicht gegeven in de bezuinigingen van de afgelopen jaren en de benodigde investeringen voor de komende jaren.

Verder waardeert de raad de inspanningen die de VRU reeds heeft geleverd om haar eigen financiële situatie kritisch tegen het licht te houden, maar benadrukt dat de huidige financiële situatie de gemeente dwingt om moeilijke keuzes te maken. Vanuit ervaringen met een eerdere bezuinigingsdialoog en de huidige kerntakendiscussie blijkt dit een moeizaam en pijnlijk proces, maar ook dat meer mogelijk is dan vooraf zelf wordt voorzien. Hierdoor kan de gemeente Woudenberg scherpe keuzes over de uitvoering van taken weloverwogen maken. De gemeente Woudenberg staat de komende jaren voor grote bezuinigingen en verwacht dat de VRU zich daarom ook maximaal inspant om zowel de kosten te verlagen en eventuele structurele verhogingen tot een minimum te beperken.

Er zal reeds een nullijn scenario (met prijs- en loonontwikkelingen) toegevoegd worden aan de Toekomstscenario's voor besluitvorming. De gezamenlijke Utrechtse gemeenten zijn in overleg met alle gemeenschappelijke regelingen om te komen tot een taakstelling (bezuiniging) van 3%. De gemeenteraad van Woudenberg wil graag inzicht in een 3% bezuinigingsscenario en vraagt de VRU om de gevolgen van dit scenario in kaart te brengen als één van de toekomstscenario's.

2.26 Zeist

In uw brief van 12 december 2024 verzoekt de VRU de deelnemende gemeenten om hun zienswijze op de kaders begroting 2026 VRU uiterlijk 10 maart 2025 kenbaar te maken aan de Veiligheidsregio Utrecht (VRU).

De gemeente Zeist heeft kennisgenomen van de kadernota en spreekt graag haar dank uit voor de helderheid ervan.

De gemeente Zeist stelt vast dat de stijging van de kosten van het gemeentelijk basispakket en het individueel gemeentelijk pluspakket nagenoeg geheel het gevolg zijn van externe factoren, zoals de prijs- en loonontwikkeling en de ontwikkeling van de BDUR-gelden. Deze ontwikkelingen liggen buiten de invloedssfeer van de VRU. Gezien het voorgaande geven de kaders begroting 2026 dan ook aanleiding tot een ondersteunende en instemmende zienswijze vanuit de gemeente Zeist.

Zoals u in uw aanbiedingsbrief al aangaf vindt op dit moment het bestuurlijke gesprek plaats tussen de deelnemers over noodzakelijke investeringen en mogelijke bezuinigingsopties onder meer vanwege het financiële zwaar weer waar gemeenten zich in bevinden. Voor Zeist is het van belang dat de komende periode bestuurlijk het goede gesprek plaatsvindt hierover, waarbij het voor Zeist van belang is dat de regeling niet alleen op de korte termijn betaalbaar is voor de deelnemers, maar ook dat op lange termijn het functioneren en robuustheid ervan gewaarborgd is.

Naast het zienswijzevoorstel vanuit het College, hebben ook de raadsrapporteurs VRU van de Raad van Zeist een advies opgesteld aan de Raad over de kaders 2026 en de toekomstscenario's (Zie bijlage). Op 11 februari 2025 heeft de Raad aangegeven dat dit advies deel geacht wordt uit te maken van de zienswijze vanuit Zeist. Wij verzoeken u dan ook de inhoud van de bijlage als zodanig te beschouwen.

Bijlage: advies Raadsrapporteurs Zeist - Veiligheidsregio Utrecht

Advies aan de raad: Verbetering van scenario-ontwikkeling binnen de Veiligheidsregio Utrecht

De Veiligheidsregio Utrecht (VRU) ontwikkelt toekomstscenario's om beter voorbereid te zijn op complexe en onvoorspelbare uitdagingen. De huidige scenario's – "Op Orde," "Op Koers" en "Op Kop" – variëren echter uitsluitend op basis van financiële variabelen. Naar aanleiding van het verzoek van het Algemeen Bestuur (AB) op 2 december om een aanvullend scenario te ontwikkelen binnen gelijkblijvende of afnemende financiële kaders, bieden wij als raadsrapporteurs enkele aanbevelingen aan.

Advies 1: Breder perspectief bij scenario-ontwikkeling

De huidige focus op financiële variabelen beperkt het inzicht in en de voorbereiding op een breed scala aan mogelijke toekomsten. We adviseren de VRU om een breder perspectief te hanteren door verschillende voorstelbare scenario's te maken door ook andere dan alleen financiële variabelen te gebruiken.

Het gebruik van foresight-methodieken, die trends en risico's analyseren, maakt het mogelijk om meerdere voorstelbare toekomsten te ontwikkelen. Dit biedt niet alleen meer inzicht, maar ook een stevigere basis voor beleidsvorming, zodat de VRU beter kan anticiperen op diverse uitdagingen, zoals nieuwe taken/rollen, technologische doorbraken of maatschappelijke verschuivingen.

Advies 2: Versterk de betrokkenheid van stakeholders bij scenario-ontwikkeling

Om toekomstscenario's effectiever en relevanter te maken, is het van groot belang om stakeholders vroegtijdig te betrekken. Gemeente(raden), hulpdiensten, maatschappelijke organisaties, kennisinstellingen en burgers kunnen waardevolle perspectieven en ideeën bieden. Hun betrokkenheid draagt bij aan:

- Meer diversiteit en creativiteit in de scenario's.
- Breder draagvlak voor de uiteindelijke keuzes.
- Betere samenwerking en begrip tussen verschillende betrokken partijen.

Het benutten van platforms zoals het raadsplatform VRU, interactieve bijeenkomsten en expert/burgerpanels kan dit proces versterken. Door participatie structureel in te bedden, wordt niet alleen de kwaliteit van de scenario's verbeterd, maar ook het vertrouwen in het besluitvormingsproces vergroot.

Samenvatting en aanbeveling

Door toekomstscenario's niet uitsluitend te baseren op financiële factoren, maar voorstelbare scenario's te ontwikkelen op verschillende variabelen kan de VRU een effectievere en veerkrachtigere koers uitzetten. Door daarnaast vernieuwende benaderingen te verkennen en samen met een brede groep stakeholders innovatieve oplossingen te identificeren, kunnen meer gedragen en toekomstbestendige keuzes worden gemaakt. Hoewel deze aanpak mogelijk meer tijd vraagt in de ontwikkeling, zal het op lange termijn tijd en middelen besparen en bijdragen aan een meer adaptieve, transparante en toekomstbestendige VRU.

Wij adviseren de raad om deze aanbevelingen via de burgemeester over te brengen aan de VRU.

Waardering voor het initiatief van de VRU

Als raadsrapporteurs willen we onze dank en waardering uitspreken voor het initiatief van de VRU om toekomstscenario's te ontwikkelen. Dit getuigt van een sterke betrokkenheid bij het veiligstellen van een veerkrachtige regio. De inspanningen van de VRU bieden een stevige basis om samen met alle betrokken partijen te blijven werken aan een veilige, adaptieve en transparante toekomst. Met ons advies hopen we bij te dragen aan het verdere succes van dit waardevolle initiatief.

Colofon

Dit is een uitgave van
Veiligheidsregio Utrecht

31 maart 2025 (definitief)

Veiligheidsregio
Utrecht

vru.nl